

مروری بر سیر تحول بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه کل کشور در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰

اندیشکده سیاستگذاری
اقتصادی تهران

آذرماه ۱۴۰۰

www.tept.ir

اندیشکده سیاستگذاری
اقتصادی تهران

گروه مالیہ عمومی

گزارش سیاستی مالی

عنوان گزارش سیاستی: مروری بر سیر تحول بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه کل کشور در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰

نویسنده: امیر عزیزی

واژگان کلیدی: لایحه بودجه ۱۴۰۱، حمایت از تولید، اشتغال

تاریخ: آذرماه ۱۴۰۰

بند (الف) تبصره (۱۸) لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، همچون قوانین بودجه سال‌های اخیر، به موضوع حمایت از تولید و ایجاد اشتغال اختصاص یافته است. در این نوشتار سیر تحول بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه کل کشور بین سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۴۰۰ به اختصار مورد بررسی قرار می‌گیرد. در نوشتارهای بعدی، عملکرد بند فوق در سنوات مختلف بررسی خواهد شد و اجرای بند مذکور مورد آسیب‌شناسی قرار خواهد گرفت. همچنین، ویژگی‌های بند (الف) تبصره (۱۸) لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور مورد بررسی قرار خواهد گرفت و در نهایت، پیشنهادهایی در خصوص بهره‌برداری هر چه بهتر از ظرفیت قانونی مذکور برای حمایت از موضوع تولید و اشتغال در سال ۱۴۰۱ ارائه خواهد شد.

اولین بار، در بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور بود که به دولت اجازه داده شد نسبت به برنامه‌ریزی و سیاستگذاری برای ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و پایدار از طریق حمایت‌های نهادی، اعتباری، آموزشی و اجرایی اقداماتی را بر اساس سیاست‌های مصوب شورای عالی اشتغال انجام دهد. «تدوین و ارائه اولویت‌های سرمایه‌گذاری به تفکیک رشته فعالیت‌ها تا سطح شهرستان»، «ظرفیت‌سازی برای مشارکت فعال و موثر جامعه هدف»، «اطلاع‌رسانی شفاف مشوق‌های مالی، حمایتی مستمر و فراگیر توسط دستگاه‌های اجرایی» از جمله اقداماتی بود که انجام آن در بند مذکور پیش‌بینی شده بود. در بند (ب) تبصره مذکور نیز پیش‌بینی شده بود که یارانه سود تسهیلات سرمایه‌گذاری و اشتغال موضوع بند فوق از محل اعتبار ردیف شماره ۱۰۸-۵۵۰۰۰۰ جدول شماره (۹) قانون مذکور تامین شود. لازم به ذکر است، اعتبار ردیف فوق ۱۰ هزار میلیارد ریال بود که در قالب بخشی از مصارف جدول موضوع تبصره (۱۴) قانون مزبور مربوط به اجرای قانون هدمند کردن یارانه‌ها تامین می‌شد. در اجرای بندهای فوق، آیین‌نامه اجرائی تبصره مذکور مشتمل بر نوع و شکل حمایت‌ها، میزان و مناطق مورد شمول، میزان تسهیلات و افراد حقیقی و حقوقی مشمول با پیشنهادی سازمان برنامه و بودجه کشور و با همکاری دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط نیز تهیه و به تصویب هیئت وزیران رسید. لازم به ذکر است، بندهای (الف) و (ب) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور و آیین‌نامه اجرائی ذی‌ربط بستر قانونی و مقرراتی لازم برای اجرای «بسته اشتغال پایدار»، که در تاریخ ۱۳۹۵/۷/۲۹ توسط معاون اول وقت رئیس جمهور برای اجرای به دستگاه‌های اجرایی مرتبط ابلاغ شده بود و همچنین، «برنامه اشتغال فراگیر» که در تاریخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ توسط ایشان برای اجرا به دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط ابلاغ شد، را فراهم می‌کرد.

در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور نیز بند (الف) تبصره (۱۸) به موضوع حمایت از تولید و ایجاد اشتغال اختصاص یافت. این بار هدف بند فوق، اجرای «برنامه اشتغال گسترده و مولد» بود. در بند فوق به دولت اجازه داشته شده بود که علاوه بر سی هزار میلیارد ریال اعتبار ردیف ۵۴-۵۵۰۰۰۰ جدول شماره (۹) قانون مذکور، ۲۰ درصد از سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون مزبور را در ترکیب منابع موضوع ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، یعنی ۲۰ درصد از منابع ورودی به صندوق توسعه ملی در هر سال که برای پرداخت تسهیلات ریالی در بانک‌های داخلی سپرده‌گذاری می‌شود، و همچنین تسهیلات بانکی برای حمایت از طرح‌های تولیدی اشتغال‌زا هزینه کند. علاوه بر منابع مذکور، پیش‌بینی شده بود که تا ۵۰ هزار میلیارد ریال نیز از طریق اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها به موضوع تولید و اشتغال اختصاص یابد. همان طور که مشاهده می‌شود، منابع مالی پیش‌بینی شده موضوع بند مذکور به مراتب بیشتر از منابع مالی پیش‌بینی شده موضوع بند (ب) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور بوده است. همچنین، در بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور به دولت اجازه داده شود که اعتبار ردیف ۵۴-۵۵۰۰۰۰ جدول شماره (۹) قانون مذکور و ۲۰ درصد از سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون مزبور را علاوه بر یارانه نرخ سود تسهیلات بانکی، در قالب تسهیلات تلفیقی و یا کمک بلاعوض مورد استفاده قرار دهد. این در حالی بود که منابع مالی موضوع بند (ب) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور صرفاً باید در قالب یارانه نرخ سود تسهیلات مورد استفاده قرار می‌گرفت. در اجرای بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور نیز آیین‌نامه اجرایی ذی‌ربط به تصویب هیات وزیران رسید تا چارچوب مقرراتی لازم برای اجرای بند مذکور فراهم شود.

اختصاص بند (الف) تبصره (۱۸) به موضوع حمایت از تولید و اشتغال در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور نیز ادامه پیدا کرد. تکمیل اجرای برنامه‌های موضوع بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور از مهم‌ترین مواردی بود که در بند مذکور مورد توجه قرار گرفت. ویژگی دیگر بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور این بود که موارد مرتبط با اشتغال جوانان و اشتغال مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی که در قوانین بودجه سنواتی قبلی ذی‌سایر تبصره‌های درج می‌شدند، ذیل بند مذکور جمع شدند. در بند مذکور به دولت اجازه داده شده بود که سی هزار میلیارد ریال اعتبار ردیف ۲۸-۵۵۰۰۰۰ جدول شماره (۹) قانون مذکور را در ترکیب با منابع موضوع ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و همچنین تسهیلات بانکی برای حمایت از طرح‌های تولیدی اشتغال‌زا هزینه کند. همان طور که مشاهده می‌شود، استفاده از ۲۰ درصد از سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، که به عنوان منابع مالی موضوع بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور در نظر گرفته شده بود، در قانون سال ۱۳۹۸

کل کشور تکرار نشد. همچنین، به رغم این که در بند مذکور پیش‌بینی شده بود که بخشی از اعتبارات موضوع مصارف جدول تبصره (۱۴) قانون فوق مصروف بند مزبور شود، اما در آیین‌نامه اجرایی تبصره (۱۴) منابعی برای بند پیش‌گفته در نظر گرفته نشد. همچون سال‌های گذشته، در اجرای بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور نیز آیین‌نامه اجرایی ذی‌ربط به تصویب هیات وزیران رسید و به این ترتیب، چارچوب مقرراتی لازم برای اجرای بند مذکور فراهم شود. از بررسی آیین‌نامه اجرایی فوق مستفاد می‌شود که در سال ۱۳۹۷ با تصویب شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران سه قوه، منابعی از صندوق توسعه ملی صرف اجرای بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور شده بود. بر مبنای آیین‌نامه اجرایی پیش‌گفته، باقی مانده این منابع باید صرف اجرای برنامه‌های موضوع بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور می‌شد.

در قانون بودجه ۱۳۹۹ کل کشور نیز بند (الف) تبصره (۱۸)، همانند سه سال قبل، به موضوع حمایت از تولید و اشتغال اختصاص یافت. بند فوق شباهت‌هایی به بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور داشت و در آن، تکمیل اجرای برنامه‌های موضوع بند (الف) تبصره (۱۸) قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ مورد توجه قرار گرفته بود، با وجود این، بر خلاف سال‌های قبل، در قانون سال ۱۳۹۹، ردیف اعتباری به بند (الف) تبصره (۱۸) اختصاص نیافته بود. منابع موضوع ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، که در قوانین بودجه دو سال قبل جزیی از منابع مالی موضوع بند (الف) تبصره (۱۸) بودند، نیز دیگر جزء منابع مالی موضوع بند متناظر در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور نبودند. از سوی دیگر، بر خلاف قانون بودجه سال ۱۳۹۸، سهم بند فوق از منابع تبصره (۱۴) در ردیف ۲۹ مصارف جدول موضوع تبصره اخیر مشخص شده بود (۹۰ درصد ۱۰۲ هزار میلیارد ریال موضوع ردیف پیش‌گفته). افزون بر این، تفاوت دیگر بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور با بند متناظر در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ عدم درج موارد مرتبط با اشتغال جوانان و اشتغال مددجویان کم‌توان امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی ذیل آن بود. همچنین، در بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور این اجازه صریحاً داده شده بود که به منظور تسهیل تامین وثایق مورد نیاز برنامه‌های موضوع بند فوق، بخشی از منابع موضوع آن صرف افزایش سرمایه صندوق‌های سرمایه‌گذاری و صندوق بیمه کشاورزی و صندوق‌های حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی و عشایری شود.

اختصاص بند (الف) تبصره (۱۸) به موضوع حمایت از تولید و اشتغال، در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور نیز تکرار شد. اما، بند مذکور در مقایسه با بند متناظر در قانون بودجه کل کشور در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹، تغییرات فراوان و بعضاً مهمی را تجربه کرد. برای نمونه، سهم بند مذکور از مصارف قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، رشد قابل ملاحظه‌ای را تجربه کرد و به ۳۲۰ هزار میلیارد ریال رسید.

افزون بر این، بند (و) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ در سال ۱۴۰۰ تنفیذ و منابع مالی حاصل از آن به منابع موضوع بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور اضافه شد. با وجود این، برای حمایت از تولید و اشتغال، در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور همانند قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، ردیف اعتباری اختصاصی در جداول پیوست بودجه در نظر گرفته نشد. در نمونه‌ای دیگر، بخش قابل ملاحظه‌ای از منابع مالی موضوع بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور (ده هزار میلیارد ریال) به صورت مصرّح به منظور پشتیبانی فنی و پایدارسازی و ضمانت اشتغال محرومین به کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کل کشور اختصاص یافت. بر اساس قانون بودجه کل کشور در سال‌های قبل، سهمی برای نهادهای مذکور در قانون پیش‌بینی نشده بود، ولی این نهادها می‌توانستند در کنار سایر نهادهای ذی‌ربط برای حمایت از اشتغال محرومین، از ظرفیت قانونی و مقرراتی مربوط استفاده کنند. به همین ترتیب، پنج درصد از منابع بند مذکور برای به‌روزرسانی تجهیزات کارگاهی دانشگاه فنی و حرفه‌ای و هنرستان‌های آموزش و پرورش اختصاص داده شد. همانند مورد قبل، قانون بودجه کل کشور در سال‌های قبل، سهمی برای دانشگاه فنی و حرفه‌ای و هنرستان‌های آموزش و پرورش در قانون پیش‌بینی نشده بود، ولی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و آموزش و پرورش می‌توانستند همانند سایر نهادهای ذی‌ربط مطابق ضوابط در نظر گرفته شده از ظرفیت قانونی و مقرراتی مربوط استفاده کنند. تغییر در اساسنامه صندوق کارآفرینی امید به منظور فراهم شدن امکان سرمایه‌گذاری این صندوق برای تولید، اشتغال و کارآفرینی از دیگر موضوعاتی بود که در بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ مورد توجه قرار گرفت. تغییر دیگر این که برای اولین بار در ازای سپرده‌گذاری منابع موضوع بند فوق در بانک‌ها و صندوق کارآفرینی امید حداقل نرخ سود (معادل یک درصد) در نظر گرفته شد. همچنین، تعیین نرخ سود تسهیلات نیز به دستورالعمل مصوب شورای مرکب از وزیر امور اقتصادی و دارایی (رئیس)، سازمان برنامه و بودجه کشور، بانک مرکزی، وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، راه و شهرسازی، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، نفت، ارتباطات و فناوری اطلاعات، تعاون کار و رفاه اجتماعی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور در نظر گرفته اهاله شد. نکته مهم این که برای مبلغ یارانه سود تسهیلات سقف تعیین شد و تا ده درصد از منابع موضوع بند پیش‌گفته می‌توانست صرف پرداخت یارانه سود شود. همچنین، طرح‌های مشمول بند مذکور نیز بر اساس دستورالعمل پیش‌گفته می‌شدند. لازم به ذکر است، در اجرای بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، دستورالعمل جزء (۱) تا (۹) بند مذکور طی بخشنامه شماره ۵۹۷۰۴ مورخ ۱۴۰۰/۴/۱۴ وزیر وقت کشور برای اجرا به استانداری‌های کشور ابلاغ شد. تغییر مهم دیگر این که بر خلاف بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه کل کشور در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹، در بند متناظر در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، اشاره‌ای به تصویب آیین‌نامه اجرایی توسط هیئت وزیران

نشد. اما، یکی از مهم‌ترین تغییرات بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور نسبت به بند متناظر در قانون بودجه کل کشور در سال‌های قبل، مربوط به این موضوع بود که سازمان هدفمندی یارانه‌ها مکلف شده بود صد درصد منابع موضوع بند پیش‌گفته را متناسب با میزان وصولی به صورت ماهانه یک دوازدهم مطابعت سهم هر دستگاه راساً پرداخت کند. در واقع، سازوکار فوق متفاوت از سازوکار تخصیصی منابعی بود که در سال‌های قبل مورد استفاده قرار گرفته بود و بر اساس آن، سازمان برنامه و بودجه کشور می‌توانست بر فرآیند تخصیص اعمال نظر کند.

در پایان، ذکر این نکته ضروری است که بین سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹، پیشنهاد آیین‌نامه اجرایی بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه کل کشور بر اساس قوانین بودجه سنواتی، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری تعدادی از دستگاه‌های اجرائی کشور انجام می‌شد. نقش‌آفرینی سازمان برنامه و بودجه کشور در این خصوص در کنار مجموعه‌ای از عوامل دیگر، به ویژه استفاده این سازمان از سازوکار تخصیص منابع مالی بودجه‌ای در اختیار خود، باعث شده بود که طی این سال‌ها، به رغم مشارکت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دستگاه‌های اجرائی در اجرای بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه کل کشور، محوریت اجرای بند مذکور با سازمان برنامه و بودجه کشور باشد. اما، در بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، کارکردهای مذکور تا حد زیادی به وزارت امور اقتصادی و دارایی سپرده شد.

بند (الف) تبصره (۱۸) به همراه تعداد دیگری از بندهای این تبصره، که به موضوع حمایت از تولید و اشتغال اختصاص یافته‌اند، به عنوان یکی از مهم‌ترین ویژگی‌ها و نقاط قوت لایحه بودجه ۱۴۰۱ معرفی شده است (برای نمونه، رجوع کنید به خبرگزاری ایرنا (۱۴۰۰)). با توجه به این که در قوانین بودجه سنواتی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ نیز بند یا بندهای متناظری به موضوع حمایت از تولید و اشتغال اختصاص یافته بود، دستیابی به اهداف مدنظر بندهای مذکور ایجاب می‌کند سیر تحول بند یا بندهای متناظر طی سال‌های اخیر بررسی شود و ضمن بررسی عملکرد آنها، اجرای آنها مورد آسیب‌شناسی قرار گیرد و در نهایت، بر مبنای بررسی‌های فوق و با نظر داشت به متن تبصره‌ها و بندهای ذیربط در لایحه بودجه ۱۴۰۱ کل کشور، پیشنهادهایی در خصوص تصویب متن قانونی بهتر در این خصوص و سپس، بهره‌برداری هر چه بهتر از ظرفیت قانونی ایجاد شده برای حمایت از موضوع تولید و اشتغال در سال ۱۴۰۱ ارائه گردد. در نوشتارهای بعدی، به این موضوعات پرداخته خواهد شد.

منابع و ماخذ

خبرگزاری ایرنا. (۱۴۰۰، آذر ۲۸). تحول بنیادین با صندوق جدید «پیشرفت و عدالت ایران». بازیابی از خبرگزاری ایرنا: plus.irna.ir/news/84582161

ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی. (۱۳۹۵، مهر ۲۹). بسته حمایت از توسعه اشتغال پایدار. بازیابی از خبرگزاری مهر: <https://media.mehrnews.com/d/2016/11/08/0/2266828.pdf>

ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی. (۱۳۹۶، خرداد ۳۱). برنامه اشتغال فراگیر. بازایی از شناسنامه قانونی: <https://she-nasname.ir/news/3990-eshteghal96-2>

شورای موضوع بند الف تبصره ۱۸ قانون بودجه ۱۴۰۰. (۱۴۰۰، خرداد ۲۶). دستورالعمل جزء (۱) تا (۹) بند (الف) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور. بازیابی از پارک علم و فناوری فارس: <https://www.fstp.ir/wp-content/uploads/2021/11/%D8%AF%D8%B3%D8%AA%D9%88%D8%B1%D8%A7%D9%84%D8%B9%D9%85%D9%84-%D8%A8%D9%86%D8%AF-%D8%A7%D9%84%D9%81-%D8%AA%D8%A8%D8%B5%D8%B1%D9%87-18-.pdf>

مجلس شورای اسلامی. (۱۳۹۵، اردیبهشت ۲۹). قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور. بازبینی در مرداد ۱۹، ۱۳۹۶، از مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی: <http://rc.majlis.ir/fa/law/show/967556>

مجلس شورای اسلامی. (۱۳۹۵، اسفند ۲۴). قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور. بازایی از پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور: <https://dotic.ir/news/5088/%D9%82%D8%A7%D9%86%D9%88-%D9%86-%D8%A8%D9%88%D8%AF%D8%AC%D9%87-%D8%B3%D8%A7%D9%84-1396-%D9%83%D9%84-%D9%83%D8%B4%D9%88%D8%B1>

مجلس شورای اسلامی. (۱۳۹۶، اسفند ۲۸). قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور. بازایی از روزنامه رسمی کشور: <https://rrk.ir/Laws/ShowLaw.aspx?Code=16812>

مجلس شورای اسلامی. (۱۳۹۷، اسفند ۲۸). قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور. بازپایی از روزنامه رسمی کشور: <https://www.rrk.ir/Files/Laws/%D9%82%D8%A7%D9%86%D9%88%D9%86%20%D8%A8%D9%88%D8%AF%D8%AC%D9%87%20%D8%B3%D8%A7%D9%84%201398%20%D9%83%D9%84%20%D9%83%D8%B4%D9%88%D8%B1.pdf>

مجلس شورای اسلامی. (۱۳۹۹، فروردین ۵). قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور. بازیابی از روزنامه رسمی کشور: <https://www.rrk.ir/Laws/ShowLaw.aspx?Code=21906>

مجلس شورای اسلامی. (۱۳۹۹، اسفند ۲۸). قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور. بازیابی از روزنامه رسمی کشور:
<https://www.rrk.ir/Laws/ShowLaw.aspx?Code=22992>

هیئت وزیران. (۱۳۹۶، تیر ۲۰). آیین‌نامه اجرایی بندهای (الف) و (ب) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور. بازایی از روزنامه رسمی کشور: [https://rrk.ir/Files/Laws/%D8%A2%D9%8A%D9%8A%D9%86%20%D9%86%D8%A7%D9%85%D9%87%20%D8%A7%D8%AC%D8%B1%D8%A7%D9%8A%D9%8A%20%D8%A8%D9%86%D8%AF%D9%87%D8%A7%D8%A7%D9%84%D9%81\)%20%D9%88%20\(%D8%A8\)%20\(٪20%D9%8A%D8%AA%D8%A8%D8%B5%D8%B1%D9%87%20\(18\)%20%D9%82%D8%A7%D](https://rrk.ir/Files/Laws/%D8%A2%D9%8A%D9%8A%D9%86%20%D9%86%D8%A7%D9%85%D9%87%20%D8%A7%D8%AC%D8%B1%D8%A7%D9%8A%D9%8A%20%D8%A8%D9%86%D8%AF%D9%87%D8%A7%D8%A7%D9%84%D9%81)%20%D9%88%20(%D8%A8)%20(٪20%D9%8A%D8%AA%D8%A8%D8%B5%D8%B1%D9%87%20(18)%20%D9%82%D8%A7%D)

هیئت وزیران. (۱۳۹۷، تیر ۳۰). آیین‌نامه اجرایی بند (الف) تبصره (۱۸) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور. باز یابی از پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور: <https://dotic.ir/news/1396>

هیئت وزیران. (۱۳۹۸، خرداد ۹). آیین نامه اجرایی بند الف تبصره ۱۸ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور. بازپایی از پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور: <https://dotic.ir/news/2975>

هیئت وزیران. (۱۳۹۹، تیر ۱۵). آیین نامه اجرایی بند الف تبصره ۱۸ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور. بازپایی از پایگاه اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور: <https://dotic.ir/news/7167>

www.tept.ir

اندیشکده سیاستگذاری
اقتصادی تهران

دفتر مرکزی: تهران، خیابان کارگر شمالی، نبش خیابان جلال آل احمد،
دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران، اندیشکده سیاستگذاری اقتصادی تهران